

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 395/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 3 Nt 5/2018-117 z 23. augusta 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 1 Tos 90/2021-361 z 30. novembra 2021 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) v spojení s čl. 20 charty uznesením Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 Nt 5/2018-117 z 23. augusta 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Tos 90/2021-361 z 30. novembra 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh, ako aj z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 11 T 66/2014-2591 z 20. októbra 2016 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 4 To 98/2016-3118 z 12. januára 2017 odsúdený pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení

účinnom v čase skutku. Sťažovateľ a jeho manželka [REDAKOVANÉ] podaním doručeným okresnému súdu 9. februára 2018 požiadali o obnovu konania v právoplatne skončenej trestnej veci sťažovateľa vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 11 T 66/2014. O tomto návrhu rozhodol okresný súd uznesením č. k. 3 Nt 5/2018-117 z 23. augusta 2018 tak, že ho ako nedôvodný zamietol z dôvodu, že neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Krajský súd uznesením č. k. 1 Tos 109/2018-169 z 29. novembra 2018 sťažovateľom podanú sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3 Nt 5/2018-117 z 23. augusta 2018 zamietol. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti vedenej ústavným súdom pod sp. zn. IV. ÚS 11/2021 poukázal na postup vo veci konajúcich súdov, ktoré nerozhodli, resp. ignorovali ním podanú námietku zaujatosti smerujúcu proti všetkým sudcom okresného súdu, ako aj krajského súdu, a teda že pri rozhodovaní o jeho návrhu na povolenie obnovy konania v jeho právoplatne skončenej trestnej veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 11 T 66/2014 nekonali o návrhu na delegáciu veci pred rozhodnutím vo veci samej. Ústavný súd nálezhom č. k. IV. ÚS 11/2021 zo 17. augusta 2021 rozhodol o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny uznesením krajského súdu č. k. 1 Tos 109/2018-169 z 29. novembra 2018, ktoré zrušil, a vec vrátil krajskému súdu na opätovné rozhodnutie a zaviazal ho nahradiť trovy konania pred ústavným súdom.

3. Ústavný súd v bode 17 svojho nálezu č. k. IV. ÚS 11/2021 zo 17. augusta 2021 postupu krajského súdu v sťažnostnom konaní pri preskúmvaní spôsobu vysporiadania sa prvostupňového súdu so sťažovateľom uplatnenou námietkou zaujatosti zákonného sudcu a návrhom na delegáciu veci vytkol to, že „sa dotknutou otázkou vôbec nezaoberal, a to napriek v príslušnom smere v odôvodnení sťažnosti písomne konkretizovaným námietkam. Krajský súd pritom mal v sťažnostnom konaní preskúmať nielen výrok napadnutého uznesenia okresného súdu, ale aj jeho postup predchádzajúci tomuto výroku, a to najmä v kontexte odôvodnenia podanej sťažnosti. Bolo teda potrebné v odôvodnení rozhodnutia krajského súdu riešiť otázku potreby konania o námietke zaujatosti sudcov uplatnenej sťažovateľom v konaní pred okresným súdom, vyhodnotiť túto námietku podľa jej obsahu (vrátane vzťahu ustanovení § 31, § 32 a § 23 Trestného poriadku v jeho relevantných konzekvenciách), a tak odobriť (alebo revidovať) postup okresného súdu. Mal tak urobiť (ako už ústavný súd konštatoval) predovšetkým oproti konkrétne uplatnenej sťažnostnej námietke smerujúcej (aj) proti nešpecifikovaniu dôvodu nekonania o námietke zaujatosti okresným súdom podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku, ako aj z hľadiska poukazu sťažnostných námietok na potrebu považovania námietky zaujatosti proti všetkým sudcom okresného súdu za návrh na delegáciu veci. Popísanú potrebu postupu krajského súdu v konaní o sťažnosti proti napadnutému uzneseniu okresného súdu nemožno (namiesto pôvodného mlčania) až *ex post* (v konaní o ústavnej sťažnosti) nahrádzať úvahou o celkovom nekonaní o námietke zaujatosti podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku, keďže konanie (vrátane eventuálnej procesne neprípustnej pasivity) okresného súdu bolo predmetom sťažnostného prieskumu krajského súdu. Jeho závery bolo potrebné (v potrebnom rozsahu) vyvodit' a náležite odôvodniť už v trestno-procesnom konaní o sťažnosti a sťažovateľovi dať na ním položenú otázku (týkajúcu sa samotného základu rozhodovania o obnove konania) primeranú odpoveď.“.

4. Krajský súd v novom konaní rozhodol o sťažnostiach sťažovateľa a jeho manželky [REDACTED] [REDACTED] podaných proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3 Nt 5/2018-117 z 23. augusta 2018 tak, že ich podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti nesúhlasí s právnymi závermi krajského súdu v jeho napadnutom uznesení a tvrdí, že krajský súd nedostatočne zohľadnil právne závery ústavného súdu vyjadrené v jeho náleze č. k. IV. ÚS 11/2021 zo 17. augusta 2021 v bodoch 12 až 17. Napadnuté uznesenie krajského súdu je podľa sťažovateľa v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a princípom právnej istoty, ktorý má aj v jeho prípade zaručiť to, že jeho vec bude posudzovaná v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe a že na rovnaké právne otázky bude daná rovnaká odpoveď. Krajský súd podľa názoru sťažovateľa rozhodoval podľa predsudkov a s antipatiou proti jeho osobe, čo dokazuje ním deklarováný stav, keď medzi ním ako sťažovateľom a sudcami okresného súdu a krajského súdu je „*atmosféra absolútnej nedôvery, ktorá by mohla spochybniť objektivnosť rozhodovania aj kedy toto objektívne bolo.*“. Zároveň sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

6. Na podklade uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom takto rozhodol:

„1. *Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3, čl. 13 Dohovoru a podľa čl. 20 a čl. 47 charty základných práv Európskej únie.*

2. *Uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 1 Tos 90/2021 z 30. novembra 2021 zrušuje, uznesenie okresného súdu Komárno č. k. 3 Nt/5/2018 zo dňa 23.8.2018 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.*

3. *Súdy Okresný a Krajský súd sú povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vrátane odmeny advokáta určeného ústavným súdom.*“

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a čl. 47 charty v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 20 charty napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu, ktoré zamietli sťažovateľom a jeho manželkou podaný návrh na obnovu konania v jeho právoplatne skončenej trestnej veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 11 T 66/2014, a to z dôvodu nesplnenia podmienok obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku, a zároveň postupom podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku nekonali ani o sťažovateľom podanom návrhu na delegáciu veci.

8. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatie na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. Judikatúrne východiská všeobecne:

9. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v rámci im zverených kompetencií legislatívne vymedzených. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Zároveň každý má teda právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06) alebo závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (II. ÚS 58/98, I. ÚS 13/00, II. ÚS 5/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

11. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (obdobne pozri aj judikatúru ESĽP Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani proti Španielsku z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis proti Grécku z 29. 5. 1997; Higgins proti Francúzsku z 19. 2. 1998). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníka konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom.

III.2. Judikatúrne východiská pri obnove konania:

12. Vo všeobecnom ponímaní inštitút obnovy konania predstavuje zásah do právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím vo veci, keďže umožňuje príslušnému orgánu verejnej moci znovu konať a rozhodovať vo veciach, ktoré už boli právoplatne rozsúdené. Obnova konania slúži predovšetkým na nápravu nesprávnych skutkových zistení na základe nových skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré nebolo možné v pôvodnom konaní použiť (II. ÚS 161/2012, IV. ÚS 578/2020).

13. Obnova konania ako mimoriadny opravný prostriedok v rámci súdneho procesu dovoľuje zasiahnuť do už právoplatne skončených vecí, prelamuje princíp právnej istoty na účely učiniť zadosť dobrému a spravodlivému (*boni et aequi*) rozhodnutiu, teda učiniť zadosť všeobecnému záujmu na zákonnosti a ústavnosti rozhodnutí všeobecných súdov a predovšetkým (v užšom

a primárnom zmysle) záujmu účastníkov konania na tom, aby ich vec (ich práva a povinnosti) bola spravodlivo posúdená a rozhodnutá nezávislým a nestranným súdom (všeobecne k vzťahu právnej istoty založenej právoplatným rozhodnutím a princípu spravodlivého rozhodovania pozri II. ÚS 73/2015, body 42 – 45).

14. V trestnom práve, v užšom zmysle v trestnom konaní, pri rozhodovaní všeobecných súdov o vine a treste páchatel'ov trestných činov ide pri obnove konania o prelomenie právnej istoty [tá tu vystupuje vo forme subjektívnej právnej istoty obvineného, ale aj forme objektívnej, a to ako konečné objasnenie spáchaného trestného činu, páchatel'a trestného činu, dokázanie viny a potrestanie páchatel'a tak, aby bol naplnený účel trestného konania (objasňovanie spáchaných trestných činov a páchatel'ov týchto trestných činov) a účel trestu (individuálna a generálna prevencia, ochranná funkcia a represívna funkcia)] na účely riadneho a spravodlivého zistenia a posúdenia naplnenia skutkovej podstaty trestného činu a uloženia primeraného (spravodlivého) trestu pri konkrétnom spáchaní trestného činu konkrétnym páchatel'om. Dôraz na riadne a spravodlivé zistenie spáchania trestného činu páchatel'ov trestného činu a uloženie trestu je v prípade ukladania trestu odňatia slobody o to pálčivejší, že ide o jeden z najzávažnejších zásahov verejnej moci do (osobnej) slobody jednotlivca (II. ÚS 111/2015). V tomto kontexte môže obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom, viesť až k odstráneniu prípadných justičných omylov (III. ÚS 406/2014).

15. V konaní o povolenie obnovy konania (*iudicium rescindens*) podľa Trestného poriadku príslušný všeobecný súd nepreskúmava zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia, ale posudzuje otázku, či nové skutočnosti alebo dôkazy skôr neznáme v spojení s dôkazmi už vykonanými môžu odôvodniť iné rozhodnutie vo veci, než ktoré bolo skôr vydané. Rovnako tak nie je účelom konania o povolenie obnovy konania posudzovať vinu odsúdeného (III. ÚS 406/2014, II. ÚS 111/2015).

16. Konanie o povolenie obnovy konania pozostáva zo skúmania prípustnosti návrhu a skúmania odôvodnenosti návrhu. Súd tak najskôr skúma formálne náležitosti návrhu na povolenie obnovy konania (§ 399 ods. 1 Trestného poriadku), ďalej sa musí zaoberať tým, či navrhovateľ vo svojom návrhu tvrdí Trestným poriadkom predpokladané/predvídané dôvody na povolenie obnovy konania, a konečne skúma odôvodnenosť návrhu, t. j. či sú uvádzané skutočnosti a dôkazy spôsobilé na to, aby bolo v obnovenom konaní možné dosiahnuť iné rozhodnutie vo veci (§ 394 Trestného poriadku, II. ÚS 111/2015).

17. Pri posudzovaní odôvodnenosti návrhu na povolenie obnovy konania príslušný súd skúma, či sú navrhovateľom označené nové skutočnosti alebo dôkazy spôsobilé zabezpečiť mu v obnovenom konaní priaznivejšie rozhodnutie. Potenciál takto novo predkladaných skutočností alebo dôkazov nemožno hodnotiť izolovane, ale je potrebné ich hodnotiť vo vzťahu ku skutočnostiam a k dôkazom, na základe ktorých súd ustálil skutkové zistenia v pôvodnom konaní. Treba však zároveň zdôrazniť, že hodnotenie spôsobilosti týchto novo predkladaných skutočností alebo dôkazov sa má pohybovať v rovine pravdepodobnosti. Podmienkou na povolenie obnovy konania nie je absolútna istota, že novo tvrdené skutočnosti alebo dôkazy nepochybne povedú ku skutkovým zisteniam odlišným od pôvodného konania (III. ÚS 406/2014). Pre povolenie obnovy konania postačuje určitý stupeň pravdepodobnosti či dôvodný predpoklad možnej zmeny

rozhodnutia o vine a treste (k tomu pozri aj zákonnú textáciu § 394 ods. 1 Trestného poriadku v slovnom spojení „skutočnosti alebo dôkazy... ktoré by mohli...“).

III.3. Napadnuté uznesenie okresného súdu:

18. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

19. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

20. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy alebo iné orgány verejnej moci. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným všeobecným súdom alebo iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

21. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 3 Nt 5/2018-117 z 23. augusta 2018, ktorý zamietol ním a jeho manželkou [REDAKOVANÉ] podaný návrh na povolenie obnovy konania z dôvodu nezistenia podmienok obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mohol sťažovateľ využiť riadny opravný prostriedok, a to sťažnosť podľa § 185 a nasl. Trestného poriadku, ktorú aj využil a o ktorej rozhodol krajský súd uznesením č. k. 1 Tos 90/2021-361 z 30. novembra 2021 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol ako nedôvodnú. Vzhľadom na toto zistenie ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.4. Napadnuté uznesenie krajského súdu:

22. Krajský súd rozdelil svoju argumentáciu v napadnutom uznesení do troch rovín.

23. V prvej rovine poukazom na zákonnú dikciu § 31 ods. 5 a § 32 ods. 6 Trestného poriadku uviedol, prečo nepovažoval sťažovateľom podanú námietku zaujatosti zákonného sudcu za právne relevantnú, k čomu konštatoval, že *„Odsúdeným prednesená námietka zaujatosti predstavuje len jeho výlučne subjektívny názor na spôsob rozhodovania sudcov, ktorý považuje za nesprávny voči jeho osobe, a to s popisom následkov, ktoré z toho vyvodzuje vo vzťahu k svojej osobe i k manželke. Toto všetko odsúdený uvádza bez toho, aby to objektívne podložil alebo preukázal. Preto podľa nadriadeného súdu súd I. stupňa správne o námietke zaujatosti vznesenej odsúdeným nekonal, pretože odsúdený námietku zaujatosti:*

- nevzniesol bezodkladne, teda bez meškania po tom čo sa dozvedel o dôvodoch vylúčenia ním namietaných sudcov, pretože už z predvolania, ktoré prevzal dňa 16.07.2018 sa dozvedel meno a priezvisko zákonného sudcu, ale tohto namietať až dňa 23.08.2018, teda po viac ako mesiaci, pojem bez meškania je potrebné vykladať, že sa jedná o lehotu bezodkladnú, ktorá sa počíta na hodiny, maximálne na pár dní, za takú nie je možné považovať lehotu 37 dní.

- vzniesol výlučne z procesných dôvodov namietajúc procesný postup súdov,

- vzniesol z iných dôvodov ako dôvodov podľa § 31 Tr. por. “.

24. V druhej rovine sa krajský súd v napadnutom uznesení vyjadril k návrhu sťažovateľa na delegáciu veci a zdôvodnil, prečo aproboval postup súdu nižšieho stupňa, ktorý o takomto návrhu nekonal spôsobom spočívajúcim v predložení veci súdu vyššej inštancie, čo zdôvodnil takto: *„Medzi dôležité dôvody delegácie patrí aj prípad vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu z vykonávania úkonov konania, čo prioritne znamená, že v prvom rade musí byť vylúčený zákonný sudca a potom aj ostatní sudcovia príslušného súdu. Preto v prípade, ak obvinený (odsúdený) spojí námietku zaujatosti voči zákonnému sudcovi s námietkou zaujatosti voči všetkým sudcom príslušného súdu a s návrhom na delegáciu veci a o námietkach zaujatosti sa nekoná v zmysle § 32 odsek 6 Tr. por., takáto námietka o ktorej sa nekoná nie je spôsobilá vyvolať nielen konanie o vylúčení zákonného sudcu, resp. sudcov, ale nie je spôsobilá ani vyvolať konanie o delegácii veci v zmysle § 23 Tr. por. (a contrario, argumentum a minori ad maius). V takom prípade ani nie je daný právne relevantný dôvod, aby dotknutý príslušný súd predkladal vec inštančne nadriadenému súdu na rozhodnutie o návrhu podľa citovaného paragrafu (stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR č. Tpj 37/2021, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 547/2020, uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo 29/2020. ITdoV3/2018, 5Tdo 12/2021 a 5Tdo 10/2021).*

Nadriadený súd zároveň konštatuje, že v danej veci ani z hľadiska testu tzv. teórie zdania nezistil žiadne objektívne dôvody, ktoré by boli spôsobilé u zákonných sudcov (predsedu senátu a prísediach) odôvodniť ich predpojatosť pri rozhodovaní o návrhu odsúdeného a navrhovateľky. Pokiaľ ide o test subjektívnej nestrannosti, platí domnienka v prospech nestrannosti sudcu alebo súdu a osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, až kým nie je dôkaz o opaku. Zákonný sudca [REDAKOVANÉ] neuviedol, že by sa cítil byť vo veci zaujatý ani žiaden iný zákonný dôvod, ktorý by ho diskvalifikoval z rozhodovania v danej veci.“

25. Napokon sa krajský súd vecne vyjadril aj k sťažovateľom a jeho manželkou [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] podanému návrhu na obnovu konania z vecného hľadiska, pričom dospel k záveru, že „V uvedenom rozsahu nadriadený súd konštatuje, že hodnotenie dôkazov vykonaných v pôvodnom konaní, t.j. dôkazov známych v pôvodnom konaní, súdmi I. resp. II. stupňa (v ktorom boli vypočutí navrhovaní svedkovia) odsúdeným ani jeho nesúhlas s nimi, nemôže byť dôvodom pre povolenie obnovy konania, tak, ako si to nesprávne vykladá odsúdený a navrhovateľka. Tento záver vyplýva z dikcie vyššie citovaného § 394 odsek 1 Trestného poriadku, z ktorého je zrejmé, že povolenie obnovy môže byť dôsledkom zistenia existencie výlučne dôkazov v pôvodnom konaní súdu (resp. súdom oboch stupňov) neznámych resp. existencia právoplatného rozsudku, z ktorého vyplýva, že policajt alebo prokurátor alebo sudca alebo prísediaci v pôvodnom konaní porušením povinnosti spáchal trestný čin.

Hodnotenie v pôvodnom konaní vykonaných dôkazov prichádza do úvahy pri posudzovaní podmienok obnovy konania len v rovine ich vzťahu k novopredloženého dôkazu súdu skôr neznámemu, a to v tom zmysle, či tento dôkaz, či už sám osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr súdu známymi, môže odôvodniť iné rozhodnutie vo výroku o vine alebo treste.

Existencia nových skutočností a dôkazov súdu v pôvodnom konaní neznámych je totiž len jednou z podmienok pre povolenie obnovy konania, nakoľko, aby bolo možné obnovu konania povoliť, je nevyhnutné (ako to vyplýva z § 394 odsek 1 Trestného poriadku), aby k nej pristúpila aj ďalšia podmienka, že ide o skutočnosti a dôkazy spôsobilé samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste. V posudzovanom prípade však táto ďalšia podmienka splnená nebola.

Posúdenie, či novonavrhovaný dôkaz má takúto povahu je vecou súdu, ktorý je pri tom povinný zohľadňovať jeho obsah v zmysle tvrdení navrhovateľa (t.j. aká skutočnosť má byť týmto dôkazom preukázaná), ako aj to akým spôsobom a za akých okolností bol tento dôkaz zistený alebo získaný. Nie je tak správna predstava navrhovateľky a odsúdeného o tom, že súd v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania je povinný vykonať akýkoľvek navrhovaný dôkaz, ktorý navyše už v pôvodnom konaní bol súdu známy (svedok [REDAKOVANÉ], lekárska správa o zraneniach poškodenej), čo vyplýva aj z odôvodnení rozhodnutí I. a II. stupňa v pôvodnom konaní.

Správne sa súd I. stupňa vysporiadal aj s navrhovateľkou a odsúdeným zdôrazňovanú Smernicu Európskeho parlamentu a Rady, z dôvodu, že právny akt (predpis) nie je dôkazom (ani dôkazným prostriedkom) v zmysle Trestného poriadku (§ 119 ods. 2 Tr. por.).

Nadriadený súd preto konštatuje, že súd I. stupňa dospel k správne záveru, že neboli splnené podmienky obnovy konania uvedené v § 394 Trestného poriadku, osobitne v jeho prvom odseku, t. j. že v posudzovanej trestnej veci nevyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste.“.

III.5. Namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny napadnutým uznesením krajského súdu:

26. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným

postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

27. Ústavný súd v prvom rade vo všeobecnej rovine poukazuje na okolnosť, že v konaní o povolení obnovy konania nie je povinnosťou konajúcich súdov *a priori* prijať sťažovateľom ponúknuté dôkazy a osvojiť si ich vyhodnotenie z pohľadu sťažovateľa, povinnosť konajúcich súdov sa obmedzuje len na posúdenie závažnosti, resp. kvality týchto dôkazov a následnú formuláciu odpovede, prečo tieto dôkazy považujú/nepovazujú za také, ktoré by spĺňali parametre tzv. nového dôkazu predvídaného § 394 ods. 1 Trestného poriadku (I. ÚS 202/2015, IV. ÚS 578/2020, IV. ÚS 118/2022).

28. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval (predovšetkým § 394 ods. 1 a § 399 ods. 2 Trestného poriadku, pozn.), jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Krajský súd vo svojom napadnutom uznesení z hľadiska svojej vyslovenej právnej argumentácie postačujúcim a zrozumiteľným, ako aj ústavne súladným spôsobom zdôvodnil, prečo nepovažoval sťažovateľom predstretú argumentáciu za spôsobilú na rozhodnutie o obnove konania. Bolo to tak preto, lebo sťažovateľom označené dôkazy ako výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] a lekárska správa o zraneniach manželky sťažovateľa ako poškodenej boli v pôvodnom konaní vykonané, a teda obsahovo nenapĺňali zákonnú dikciu nového dôkazu a z neho plynúcich skutočností, ktoré by boli v pôvodnom konaní neznáme v spojení s druhou materiálnou podmienkou povolenia obnovy konania spočívajúcou v možnosti zmeny pôvodného rozhodnutia v prospech sťažovateľa. Z materiálneho hľadiska teda nedošlo k naplneniu zákonnej dikcie § 394 ods. 1 Trestného poriadku, ako to sťažovateľovi ozrejmil aj krajský súd ako súd sťažnostný, a to s akcentom na nesplnenie predovšetkým prvej podmienky § 394 ods. 1 Trestného poriadku, a to existencie dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a s dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine a treste. V dôsledku toho ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

29. Oporu pre takto prezentovanú názorovú líniu možno dokumentovať aj verejne dostupným komentárom k § 394 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého „Skutočnosťou predtým neznámou sa rozumie objektívne existujúci jav, ktorý je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Nové skutočnosti v konaní o povolení obnovy konania treba zvyčajne preukázať novými dôkazmi... Predtým neznámym dôkazom sa rozumie predovšetkým dôkaz, ktorý nebol vykonaný v pôvodnom konaní (napr. výpoveď predtým nevypočutého svedka), ale aj dôkaz síce v pôvodnom konaní vykonaný, ale s novým obsahom (napr. zmena výpovede tzv. spolupracujúceho svedka). Ak by v dôsledku tohto dôkazu došlo k podstatnej zmene výpovede svedka, predmetom hodnotenia súdu musí byť aj okolnosť, pre ktorú došlo k obsahovej zmene dôkazu.“ (MINÁRIK, Š. a kolektív. *Trestný poriadok, stručný komentár*. Druhé prepracované a doplnené vydanie. Iura Edition, 2010.).

30. Vo vzťahu k ďalšej námietke sťažovateľa založenej nie na jeho vecnej, ale len pocitovej argumentácii o zaujatosti nielen zákonného sudcu, ale aj všetkých sudcov na okresnom súde a krajskom súde ústavný súd uvádza, že hodnotí postup krajského súdu, ktorý aproboval postup okresného súdu podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku, za ústavne konformný, ktorý sa riadil nielen Trestným poriadkom, ale aj najnovšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a ústavného súdu. Už okresný súd nekonal o vznesenej námietke zaujatosti zákonného sudcu, ako aj návrhu sťažovateľa na delegáciu veci z dôvodu, že námietka zaujatosti bola podaná (i) oneskorene (§ 31 ods. 5 Trestného poriadku) a (ii) bola uplatnená výlučne len z procesných dôvodov atakujúcich postup súdu a (iii) z iných ako v § 31 ods. 1 Trestného poriadku predpokladaných dôvodov.

31. Dôvodom aprobácie postupu okresného súdu krajským súdom bola zákonná dikcia § 32 ods. 6 Trestného poriadku, ktorý určuje postup súdu nekonať o námietke zaujatosti, ktorá bola podaná oneskorene a ktorej dôvodom je len procesný postup. V tejto súvislosti ústavný súd zároveň odkazuje napríklad na body 46 až 60 svojho uznesenia č. k. I. ÚS 547/2020-11 z 1. decembra 2020, ktorým ústavný súd aproboval predmetný postup vo vzťahu k najvyššiemu súdu, ktorý vrátil vec podriadenému súdu bez rozhodnutia o predložennom návrhu na delegáciu veci (ako nesprávne predložený, ktorý bol založený na námietke zaujatosti, ktorá bola podaná oneskorene a jej obsahom bol procesný postup).

32. Zároveň sa ústavnému súdu žiada poukázať na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu č. k. Tpj 37/2021 zo 16. júna 2021, podľa ktorého medzi dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci patrí aj vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu z vykonávania úkonov trestného konania, pričom ale rozhodujúcim je v tomto smere niektorý z dôvodov vylúčenia podľa § 31 Trestného poriadku, ktorý musí byť prítomný u všetkých sudcov príslušného súdu, a preto *„ak sa podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti vznesenej voči konkrétnemu sudcovi, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 Trestného poriadku, nekoná, a teda takáto námietka nie je spôsobilá vyvolať konanie o vylúčení ani konkrétneho (jednotlivého) sudcu. O to viac nie je potrebné konať ani o návrhu na odňatie a prikázanie veci, ktorý je založený len na takejto procesne neúčinnnej námietke zaujatosti smerujúcej voči všetkým sudcom príslušného súdu (ad argumentum a minori ad maius).“*. Najvyšší súd v zjednocujúcom stanovisku č. k. Tpj 37/2021 zo 16. júna 2021 zároveň určil, že ak *„v takejto situácii predloží príslušný súd návrh na odňatie a prikázanie veci najbližšie spoločne nadriadenému súdu, ten mu ho bez rozhodnutia vráti.“*

33. Krajský súd, vychádzajúc aj z uznesenia ústavného súdu č. k. I. ÚS 547/2020-11 z 1. decembra 2020, ako aj zo zjednocujúceho stanoviska najvyššieho súdu č. k. Tpj 37/2021 zo 16. júna 2021 (ktoré bolo prijaté v dôsledku divergentnej rozhodovacej praxe všeobecných súdov vrátane najvyššieho súdu), ustálil, že ak dôvody, pre ktoré sa o sťažovateľom podanej námietke zákonného sudcu nekoná podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku (oneskorenosť, procesný postup), tak takúto námietku nie je možné „obsahovo preniesť“ ani na ostatných sudcov všeobecného súdu, a teda je nespôsobilá čo i len iniciovať konanie podľa § 23 Trestného poriadku a v prípade predloženia veci spoločne nadriadenému súdu, ten o nej nekoná. Tak to je/bolo aj v sťažovateľovom prípade, keď o ním vznesenej námietke zákonného sudcu, ktorá bola podaná oneskorene a smerovala len proti procesnému postupu súdu, resp. bola podaná z iných než zákonom predpokladaných dôvodov, nekonal už zákonný sudca a z tohto dôvodu ju ani nebolo možné

obsahovo vnímať ako podklad konania podľa § 23 Trestného poriadku vo vzťahu k ostatným sudcom okresného súdu ako súdu prvostupňového a krajského súdu ako súdu sťažnostného.

34. Nekonanie o návrhu na delegáciu však neznamená, že sa krajský súd v konaní o sťažnosti proti ňou napadnutému uzneseniu okresného súdu nemal (a to aj *ex officio*, teda nad rámec námietok sťažovateľa) zaoberať otázkou, či okresný súd nerozhodoval vylúčeným sudcom (sudcami). Krajský súd ku skúmaniu tejto problematiky pristúpil a uzavrel, „že v danej veci ani z hľadiska testu tzv. teórie zdania nezistil žiadne objektívne dôvody, ktoré by boli spôsobilé u zákonných sudcov (predsedu senátu a prísediacich) odôvodniť ich predpojatosť pri rozhodovaní o návrhu odsúdeného a navrhovateľky. Pokiaľ ide o test subjektívnej nestrannosti, platí domnienka v prospech nestrannosti sudcu alebo súdu a osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, až kým nie je dôkaz o opaku. Zákonný sudca [REDAKOVANÉ] neuviedol, že by sa cítil byť vo veci zaujatý ani žiaden iný zákonný dôvod, ktorý by ho diskvalifikoval z rozhodovania v danej veci.“. Tento výsledok hodnotí ústavný súd ako ústavne udržateľný s odobrením jeho obsahového vyústenia (v kontexte aj k argumentácii sťažovateľa), že „atmosféra nedôvery“ prezentovaná sťažovateľom vo vzťahu ku konajúcim sudcom (a všetkým sudcom okresného súdu) nemôže sama osebe vyvolať ich vylúčenie z rozhodovania, a tým vlastný výber sudcu a súdu stranou konania. Citované úvahy krajského súdu teda vecne odôvodňujú záver o rozhodovaní v predmetnej veci nevylúčenými sudcami a zároveň podporujú posúdenie ako zákonne súladného negatívneho postupu okresného súdu, ktorý o sťažovateľom uplatnených námietkach (ako o návrhu na odňatie a prikázanie veci) vôbec nekonal.

35. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej uvádza, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 462/2012, III. ÚS 591/2013, I. ÚS 670/2014, IV. ÚS 464/2021).

36. Dôvodom zrušenia uznesenia krajského súdu č. k. 1 Tos 109/2018-169 z 29. novembra 2018 nálezom ústavného súdu č. k. IV. ÚS 11/2021 zo 17. augusta 2021 bola absencia úvah krajského súdu k tejto problematike oproti adresne prezentovaným námietkam sťažovateľa. Tento nedostatok bol krajským súdom v napadnutom uznesení dôsledne a ústavne konformne odstránený, v dôsledku čoho ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť aj v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.6. Namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a podľa čl. 47 charty v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 20 charty napadnutým uznesením krajského súdu:

37. Vo vzťahu k aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že z jeho povahy vyplýva, že kritériom jeho použitia je materiálna povaha predmetu konania. Aplikácia uvedeného článku dohovoru prichádza do úvahy iba v prípade, že ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o občianskych právach alebo záväzkoch, prípadne o oprávnenosti trestného obvinenia. Nie je pritom rozhodujúce, či v okolnostiach konkrétneho prípadu rozhoduje všeobecný súd alebo iný orgán verejnej moci, a taktiež nie je rozhodujúca ani povaha zákona, ktorý upravuje predmet daného

konania, rovnako tak ani povaha strán (účastníkov konania), resp. povaha právneho vzťahu, o ktorý v danej veci ide.

38. Z judikatúry ESLP možno vyvodit', že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, I. ÚS 5/02, obdobne aj rozsudky ESLP vo veciach Kulnev proti Rusku z 18. 3. 2010, sťažnosť č. 7169/04, Rudan proti Chorvátsku z 13. 9. 2001, sťažnosť č. 45943/99), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj SVÁK, J. *Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva*. Žilina : Poradca podnikateľa, 2003, s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok ESLP vo veci Callaghan proti Spojenému kráľovstvu z 9. 5. 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)]. Článok 6 ods. 1 je aplikovateľný až na obnovené konanie.

39. V prípade rozhodovania všeobecných súdov o povolení obnovy konania podľa § 398 a nasl. Trestného poriadku vrátane zohľadnenia zákonných podmienok tento postup umožňujúcich podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a preto v súlade so svojom doterajšou rozhodovacou praxou (I. ÚS 5/02, IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 287/2010, IV. ÚS 117/2011, IV. ÚS 407/2018, IV. ÚS 578/2020, IV. ÚS 11/2021) ústavný súd odmietol sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

40. Právo na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru (obdobne tak aj čl. 47 charty) má sekundárnu, resp. akcesorickú povahu a jeho aplikovateľnosť je previazaná s aspoň obhájitelným tvrdením (arguable claim) o porušení iného práva chráneného dohovorom [rozhodnutia vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983, Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu z 27. 4. 1988, séria A, č. 131 (III. ÚS 38/05, III. ÚS 24/2010, II. ÚS 99/2011, IV. ÚS 325/2011, IV. ÚS 90/2013, I. ÚS 241/2019)]. Vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel pri prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny (čo znamená, že účinný prostriedok nápravy neúspešne využil), nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 13 dohovoru a čl. 47 charty. Rovnako na tomto podklade nemohlo dôjsť ani k porušeniu práva na obhajobu podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru, ktorého porušenie sťažovateľ ani len bližšie nekonkretizoval, a to jeho označením, ako ani vecnou argumentáciou. Sťažovateľom označený čl. 1 ods. 1 ústavy a tiež čl. 20 charty majú povahu ústavných a právnych princípov a vyslovenie ich porušenia je viazané na vyslovenie porušenia základného práva alebo slobody, k čomu však v posudzovanom prípade nedošlo. V dôsledku uvedeného ústavný súd odmietol sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť aj v tejto ostávajúcej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, ktorá by vzhľadom na predchádzajúcu časť tohto odôvodnenia bola aktuálna aj v prípade použiteľnosti označených ustanovení ako referenčných noriem.

IV. Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu

41. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

42. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

43. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

44. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v celom jej rozsahu, nie je splnená druhá podmienka na postup ústavného súdu podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to že v právnej veci sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V dôsledku tohto záveru ústavný súd ani nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa a sťažovateľom uplatnenému nároku na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel. Tým je zároveň subsidiárne daný vo vzťahu k výroku I uznesenia aj dôvod na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. septembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu